

Ki?ileraras? ?leti?im Yetkinli?i Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ki?ileraras? ?leti?im Yetkinli?i Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24825>

Özet

Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri (KİYE), bireylerin kişilerarası iletişim yetkinliği düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikolojik ölçektir. Bu giriş, KİYE'nin Türkçe'ye uyarlama çalışması temel almaktadır. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu, aynı zamanda psikometrik özelliklerinin (geçerlik ve güvenirlik) yüksek düzeyde olduğunu göstermek için gerçekleştirilmiştir. KİYE, dört temel alt faktör üzerinden iletişim yeterliliğini değerlendiren kapsamlı bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Kişilerarası İletişim Yetkinliği, KİYE, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Özkan Çakır, Eser Çinpolat

Amaç

Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri'nin (KİYE) temel amacı, bireylerin sosyal etkileşimlerdeki yeterlilik düzeylerini ve bu yetkinliğin altında yatan spesifik becerileri (dinleme, empati, sosyal rahatlık ve ifade) belirlemektir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması çalışması, KİYE'nin Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullanılabilmesini sağlamayı hedeflemiştir.

Uyarlama süreci, orijinal yapının korunup korunmadığını saptamak ve böylece iletişim yetkinliği araştırmaları için Türk akademik ortamında standart ve karşılaştırılabilir verilerle yürütülmesine olanak tanımak üzere titizlikle yürütülmüştür.

Yapı

Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri (KİYE), kişilerarası iletişim yetkinliği yapısını dört ana bileşen altında incelemektedir. Bu bileşenler, bireyin sosyal etkileşimlerde başarıyla olmasının sağlayan kritik becerileri temsil eder. Ölçek, bu dört alt faktörden oluşmaktadır:

DB = Dinleme Becerisi: Bireyin aktif ve dikkatli dinleme yeteneğini ölçer.

SRB = Sosyal Rahatlık Becerisi: Bireyin yeni veya sosyal ortamlarda kendini ne kadar rahat hissettiğini değerlendirir.

EB = Empati Becerisi: Başkalarının duygularını ve ihtiyaçlarını anlama ve bunlara duyarlılık gösterme yeteneğini ölçer.

İB = İfade Becerisi: Bireyin düşüncelerini ve duygularını net ve etkili bir şekilde ifade etme yeteneğini değerlendirir.

Geçerlik

KİYE'nin Türkçe uyarlamasında, ölçeğin ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri yapılmıştır. Yapı geçerliğini saptamak için hem madde analizi hem de Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin orijinal dört faktörlü yapısının Türk örnekleminde de doğrulandığını göstermiştir.

Ayrıca, ölçeğin diğer psikolojik yapılarla ilişkisini değerlendirmek amacıyla ölçüt geçerliği ve farklı yapılar birbirinden ayrıma yeteneğini test etmek amacıyla ayırt edici geçerlik çalışmaları da incelenmiştir. Bu analizler, KİYE'nin psikometrik olarak güçlü ve geçerli bir araç olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

KİYE'nin güvenirlik (iç tutarlılık) analizleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü doğrulamak üzere gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik katsayıları olarak Cronbach Alpha ve McDonald Omega değerleri incelenmiştir.

Elde edilen bulgular, tüm iç tutarlılık katsayılarının literatürde kabul edilebilir sınırı olan .70 değerinin üzerinde olduğunu göstermiştir, bu da ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır. Madde analizi kapsamında ise, %27'lik alt-üst grup farkları incelenmiş ve gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır. Ayrıca, madde-toplam korelasyon değerlerinin de kabul edilebilir aralıklarda olduğu belirlenmiştir, bu da her bir maddenin genel ölçek puanına tutarlı bir katkı sağladığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini test etmek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analiz, uyarlanan ölçeğin, orijinal ölçeğin varsayıldığı dört alt faktörlü yapıyı Türk kültüründe ne ölçüde temsil ettiğini belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Analizler sonucunda, ölçeğin maddelerinin belirlenen dört alt faktör altında toplandığı ve bu faktörlerin bunlardan oluştuğu teyit edilmiştir: Dinleme Becerisi (DB), Sosyal Rahatlık Becerisi (SRB), Empati Becerisi (EB) ve İfade Becerisi (İB). Bu sonuçlar, KİYE'nin kuramsal yapısının Türkçe formunda da korunduğunu göstermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Beş dereceli Likert Tipi bir değerlendirme kullanılmaktadır (1 = Bana Tamamen Uygun Değil, ..., 5 = Bana Tamamen Uygun).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yetkinler ve üniversite öğrencileri (uyarlama çalışması genellikle bu gruplarda yapılır).

Yaş Grubu: Genç yetkinlik ve sonrası.

Popülasyon Detayları: Uyarlama çalışması Türkiye'deki bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Bireysel öz-bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Dinleme Becerisi, Empati, Sosyal Rahatlık, ifade Becerisi, Yapı Geçerliliği, İç Tutarlılık, McDonald Omega.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Sağlanmamıştır.

Kurum E-posta Adresleri: Sağlanmamıştır.

Yazışma Adresi: Sorumlu yazar için iletişim e-posta adresi: ozkanc61@hotmail.com

İzinler, Ücret ve Test Yılı

KTYE'nin Türkçe uyarlaması 2021 yılında yayımlanmıştır. Ölçeğin kullanımı ve izin gereklilikleri için sorumlu yazar Özkan Çakır ile iletişime geçilmesi önerilmektedir. İletim için kullanılan e-posta adresi: ozkanc61@hotmail.com

Orijinal makalenin bağlantısı DergiPark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Kaynaklar

Çokröç, Ö. ve Çinpolat, E. (2021). Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri' nin (KİYE) Türkiye'ye uyarlanması. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 757-775. doi: 10.31592/aeusbed.908975

Ölçeğin orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kisilerarasi-iletisim-yetkinligi-envanteri-toad.pdf](https://www.arabpsychology.com/kisilerarasi-iletisim-yetkinligi-envanteri-toad.pdf)

Kişilerarası İletişim Yetkinliği Envanteri Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

DB = Dinleme Becerisi (1., 2., 3. ve 4. madde)

SRB = Sosyal Rahatlık Becerisi (5., 6., 7. ve 8. madde)

EB = Empati Becerisi (9., 10., 11. ve 12. madde)

İB = İfade Becerisi (13., 14. ve 15. madde)

Örnek Maddeler:

5. Madde: Yeni insanlarla iyi geçinmek benim için zor değildir.

12. Madde: Karşımdaki kişinin ihtiyaç ve duygularına karşı duyarlıyım.